

Zhefki kolovrati v Ševzah.

Zhaftitljivi gosp. fajmofhter is Ševz, Andrej Potozhnik fo nam v dopifu 20. Roshnizveta pifali, de je gosp. Pihlarjev poflanik Ignazi Kiseveter tudi pri Ševzhanih svojo rezh prav dobro opravil. Škosi 5 dni je imel is vfih vafi Ševfhke fare veliko veliko prediz, ki fo se zhefkiga kolovrata rozhno poprijele in s veliko radoftjo ena pred drugo predle. She prvi dan fe jih je veliko nuzhilo, pray lizhno prefti. Tudi poljske dela, kterih je ob tem zhafu veliko, jih nifo sadershale. Vedno je bilo flifhati hvalni pogovor od zhefkkih kolovratov in na njih napredene preje. Šabo perpeljanih 6 kolovratov je med tifte predize, ktere fo se nar boljshi isuzhile, in ki fo nar manj od poljskiga dela sadershevane, rasdelil, in jim je dal tudi nekoliko prediva; okoli 60 drusih pa, ki fo tudi dobro isuzhene, bojo pozhakale kolovratov, ki fhe sdej nifo narejeni.

Dopis iz Š. Vida pri Ponkvi blizo Celja.

Veliko veselje smo v nedeljo 8. p. m. popoldne le tukaj obhajali, ko smo namreč prelitli veliki zvon iz Ljubljane dobili, kterimu smo z veliko častjo do farne meje naproti šli, in ga z gorečim veseljem sprejeli. — Od tod smo ga vprico visoko častitljivih gospodov in veliko družih ljudi med streljanjem in muziko s pobožno častjo sèm do farne cerkve spremili, in tukaj zahvalno pesem zapéli. 14. dan p. m. pa nam je že pervikrat k večernicam nedelje našiga farniga patrona s. Vida prav prijetno zapél. —

Cela fara hvali umetniga Ljubljanskiga zvonarja gosp. A. Samasata, ki mu je takó prijeten glas dal, de se kaj lepó z srednjim zvonam prigasuje. Goreče želje še ostanejo, de bi tudi mali zvon prelitli dali, kër bi potem vsi trije zvonovi skupej prijetno vbrane glasove (F. B. D.) dajali. J. Kovač.

Vprašanje.

Kjé de so letas muhe ostale, se tudi na Štajarskim letas povsod vprašuje, ker smo tudi tukaj še skorej čisto brez njih. Staréji pa odgovorijo na tako vprašanje: „Svéti Urban peržéne muhe; če najde pa duri in okna zaperte, žéne svojo čedo naprej.“ Ko bi nam pač hotli naravoslovci in drugi učeni ta Štajarski prigovor razjasniti!

Spomin na Blejsko jezero.

Z serčnim veseljem obišem vsako leto Blejsko jezero. Zares! „ni ga lepšiga kraja, ko je ta — prava podoba raja“. Resnico teh besedi našiga slavniga Drja. Prešérna sim zopet živo občutil, ko sim ta prijetin kraj 22. in 23. dan Rožnicveta z ljubo drušino obiskal. Veliko, ljubi braveci, Vam bi lahko pripovedoval od veseliga ljudstva, ki tukaj prebiva; od prijazne in dobre postrežbe, ki jo popotnik v gosp. Mertličovi gostivnici najde; od priljudne in zale vdove, ktera je poprej lastnica te gostivnice bila; od novozidane kerčme gosp. Malnarja in Majerja, ki je velike hvale vredna, in od več drugih reči; veliko Vam bi tudi povedati vedil od slabe ceste, ki se na klancu pod Lèscami začne in noter do jezera terpi; tode vse to ni namen mojiga popisa. Danes hočem le slepimu Jurju in njegovim tovaršam zasluženó hvalo dati, ki so nas z petjem lepih kranjskih pesem razveselovali. Slepí Juri je pevec od nog do

glave, v njem vsaka žila pòje. Nej nobén Slovenec, ki milo petje slovenskih pesem ljubi, ne zamudi po slepim Jurju pobárati, de mu bo z svojimi tovarši kako prijetno vižico zapél. Nobene nesramne ni slišati iz ust tega pobožniga mladenča, kterimu je gospod Bog pogled vzel, zato pa brez konca veliko pesem v serce vdihnil. Če med pobožnimi pesmami tudi kako veselo in smešno zapòje, kdo mu more tega braniti? Pošteno veselje je človeku v pesmi in djanju pripušeno. Slišal bodeš tù, moj ljubi popotnik! med mnogimi ljudskimi pesmimi tudi Vodnikove, Dr. Prešernove, Ahacelneve, Stanigove, in več drugih pesem iz krajnske čebeliče in naših Novic z prav lepimi vižami; nektère med njimi so se mi prav globòko v serce vtisnile, postavim:

„Pride Gorenc iz merzle planine“ i. t. d. „Slovene Slovenca vabi“ i. t. d. „Stoji, stoji tam lipica“ i. t. d.

„Svezda zvezdi je sosed,

Njih za nas števíla ni,

Ena v drugo svetlo gleda,

Vsaka v Božjo čast gorí.“ i. t. d.

„Kje so tiste rožice

Ste lepó cvetéle!

Pisane in bele?

Pa spomlad je šlá od nas,

O nedolžne rožice

Vzela jih je zimca — mraž.“ i. t. d.

Prav dopadla mi je tudi pesem v pogovoru med možem in ženo, ki ga zavoljo pijančevanja svari, ktera se takó le začne:

„Žri ga, žri pijane! po kravji“ i. t. d.

Rodoljubni Slovenec tukej nedolžniga veselja tolikanj vžije, de se le težko od prijetniga kraja in veselih pevcov loči. Le škoda, de se je gosp. Prešérn posestnik v Bledu, zdaj v Lesce preselil, zakaj ta verli Slovenec je svoje rojake vedno k petju podbadal, je h marsikaki pesmi pripravno vižo zložil in vseskozi skerbél, de se lepo slovensko petje tukej pozabílo ni.

Dr. B.

Daj nam dans naš vsakdanji krùh.

(Resnična prigodba.)

V velikim nemškem mestu je živela mlada vdova nekiga vertnarja, ktera je sebe in svoje edino dete, šestletno deklico, s tem preživela, kar si je sočivje prodavaje pridobila. V mladih letih in zala bivši, si je kmalo več snubačev pridobila, zmed kterih je res enimu, do kteriga je nagnenje čutila, roko dala, in je z njim potem brez cerkveniga blagoslova živela. Od soséd nadlegovana, je večkrat v zaročnika tišala, de naj bi v poróko pervolil; on pa se je stanovitno branil, rekoč: z žensko, ki otroka ima, se ne dam nikakor poročiti, ker so taki zakoni zmiraj nesrečni zakoni.

V tih okolšinah je vdova grozovitni sklep storila. Pod njenim stanišem je bila globòka in mokrotna klét (kelder), z oknicam, ki je v dervarnico deržalo. — Eniga dné mati otroka za rokó prime ter ga po stopnicah v klét pelje in mu reče grozeči: tukej ostaneš, Lenčika. Brez de bi tihe zdihleje siromaškiga otròka poslušala, zaloputne težke vrata za seboj in gré proč. Dvakrat dolgi dan in noč pretečeta, preden se vdova v mraku pred klét spravi in posluša na vratih, — pa vse je bilo tiho. Ko pa pokliče: Lenčika! zasliši glas svojiga jokajočiga deteta, takó milo, tako žalostno, de bi se bilo kamnje usmililo. O mati, mati, sàj en malo kruha, ječí otrok. Mati pa se proč oberne in gori gre; sercé se ji trese, pa ne od usmiljenja, ampak od strahú in boječnosti, de bi otrokoviga na pomoč klicanja kako človeško uho ne zaslišalo. Zopet preide štiri in dvajset ur, in ko se mračí, stopi mati

po stopnicah doli in pokliče: Lenčika! Lenčika se spet oglasi, tode premila prošnja ni clo nič oterpanjeno materno serce ganila. Mamka, mamka! kliče dete z slabim, že omagujočim glasom, dajte mi kosčik kruha! Pa vrata se ne odpro, in med tem ko dete še zdihuje in kliče, vdova že z svojim ljubljnikom za mizo pri večerji sedi. — Četrti večer gre tretjič pred vrata in pokliče: Lenčika! Lenčika! Molilo stokanje ji na uho vdari, in bolj natanjko poslušavši spet zasliši prežalostne besede: Mamka, mamka, dajte mi kruha! tode zdej že le z tihim ječanjem, ker se je smertni angelj bil že k detetu naklonil, ga kušniti in strašnega terpenja rešiti. Z peklensko jezo v serci beži kervožejna mati preč, in še le čez tri dni se zopet doli verne, ter odpre vrata: tu leži dete, blede, merzlo — mervto. —

Zjutrej prihodniga dne zaslišijo sosedje iz vdovniga stanovanje silni vč in jokanje, in ko ostraseni v hišo pridejo, jih hudobna baba, ki se spakuje, ko de bi hotla obupati, v svojo stanico pelja. Tukey vidijo ležati Lenčiko na njeni postelji v belim oblačili oblečeno; venčik ji je na serce položen. Na bledih licih ni nikakoršniga sledu strašne nadloge, v kateri je sirotica konec storila. Po ogléda merličev pošljejo; pride, pogleda memogredé na truplo, in kér ni zunej nikjer poškodovano, nevte-gama mervtaški list piše. Drugi dan bo pokop. H pogrebu gre tróp praznično oblečenih dekličic, ki so bile Lenčikne tovaršice, in več drugih ljudi. Ko so mervtaško skrinico v jamo spustili, je začel mašnik moliti. In ko je Očenaš molil, tisto molitev, ki vse zapopade, kar je človeku od Boga potrebno, so bile njegove besede tako perserčne in s tako zvestobo izgovarjane, de so vse pričijoče solze oblile. Samo ene oči niso jokale, če so ravno trepetaje ustnice za mašnikom besede govorile, — to je bila hudobna mati, ki je svoje dete umorila. In ko je mašnik na besede peršel: „daj nam dans naš vsakdanji kruh!“ so zagermele te besede, kakor strela na uho krivične vdove; z grozovitnim tulenjem pade na zemljo — božja roka jo je zadéla. Zbudila se je spet, tode nora, in v norosti je med smeham in jokam svojo grozno hudobijo pripovedala. — V roke sodnje oblasti je prišla.

Poslednji češnjev somenj v Ljubljani.

Je bil le srednjo méro obiskan. Štacunarji pa vunder niso godernjali. Goveje živine so prav malo vkup pergnali, nar vikši cena par volov je bila okoli 155 goldinarjev. Hrovaških prešičev je bilo kakih 50, černih štajarskih pa okoli 80 na somnju. Konj je bilo dosti. Kakšni pa de so večidel bili, vsak sam lahko razsodi: zakaj kdo ob tem času vprežno živino prodaja!

Vprašanje na gospoda V. V.

V 26. listu ste nam Vi prav lepo razložili, zakaj de mravljinici na drevesa lazijo; to nam pa nič ne pomaga jih odgnati, kér ne vemo mešičevja odpraviti in kar nam tudi Vi niste povedali. Še to nam morate povedati in gotov pomoček svetovati: potem bo še le cekin vaš! S. M.

Naznanje kolovratarjem in predicam.

Gospod M. Ferlan so unidan nov, v 21. listu popisan kolovrat v pisarnico kmetijske družbe poslali, kjer je vsakimu na ogled postavljen.

Slovódanje noviga misijonarja.

Vrednik „Novic“ je od gospoda Andreja Skopca, *) poprejšniga kurata v Lomi poleg Teržiča, naslednji dopis iz Tersta dobil:

„Poslednje pozdravljenje in poslovjenje Tebi in vsim so- učencam, dobrotnikom in znancam naše ljube domovine! Ni mi bilo perpušeno več svojih dragih prijatlov tu in tam na Krajnskim obiskati, kér sim mogel hiteti, de bi v Terstu za odhod v Ameriko perpravljene barke ne zamudil; pa nej bo to prvi misijonarski dar! 26. Rožnieteta zjutrej sim se srečno v Terst perpeljal; barka pa Hindu po iménu bo še le to noč v Ameriko odrinila. Okoli 30 ljudi bo na nji, in nas bo naravnost v Novi-York peljala. Greva z Ignacem Mrakam, poprejšnjim kaplanam v Slavini. Nimam minute več pisati. Bog z Vami in z nama.“

V Terstu 1. dan Maliserpana ob 7. uri zvečer.

Andrej Skopce, odhodni misijonar v Pittsburg.

Oznanilo.

Kdor želi židni pridelk (galeto) tega leta prodati, mu ga jez plačam po 30 — 40 krajcarjev. Če pa hoče kdo žido spre- deno ali prav reči zmotano imeti, naj pošlje mešičke (galeto) urno k meni v hišo Nr. 10 nad cesarskim grabnam, dokler je dobra ura za to delo.

Pri meni se tudi dobi podučenje v motanju žide.

Tistim, ki mislijo pahovko pod ajdo sejati, pri meni seme letašniga pridelka po 20 krajcarjev funt dobijo. —

Dragi mladenči, ki z veseljem in posebno slastjo jeste sadje, zamorete pripomagati h pomnoženji sadniga drevja, če skerbno peške nabirate, in jih svojim staršem ali drugim zem- ljoposestnikom podeliste, de jih posejejo, in sčasama lepo ko- ristno drevje priravnajo. Vam bode pa ljubši peške prodajati, dobiste pri meni za vsakih 200 zdravih jabelčnih in hruški- nih pešk, nabranih od sroviga — ne pa kuhaniga ali suhiga sadja 1 krajcar. Nar ljubši so mi peške od lesnik, in medvčdjih hrušic.

Dr. Orel.

Oglas.

Častiti gosp. dohtar in profesor Štefan Mojses v Za- grebu so me naprosili, na českim kolovratu popolnoma izučnim predicam ali predivcam na znanje dati, de želijo svojo kuharco českiga predenja naučiti. Kdor od teh po svojih opravkih v Zagreb pride, nej se pri ti priložnosti zavoljo tega pri gosp. profesorju oglasi. Tisti, ki bo od mene pričavno pismo seboj prinesel, de zna z vso pripravo českiga kolovrata, z grebeni i. t. d. dobro v caker hoditi in popolni poduk dati, bo dobil od gosp. profesorja 1 rumen cekin za plačilo. Gosp. profesor stanujejo v zgornji Ilici v Roberjovi hiši, v prvem nastropju. — To je pač lepo plačilo za majhno delo, katero od častniga prizadevanja gospoda profesorja pričuje, koristni česki kolevrat tudi med našimi ljubimi sosedi na Hrovaškem vpeljati.

Dr. Bleiweis.

Vganjka.

Neka mati je med otročiče pirhe delila takóle: Pervimu je dala polovico vsih in eniga pol; drugimu polovico tih, ki so bili ostali in eniga pol; tretjimuzopet polovico ostanka in eniga pol. Potem so se otročiči perserčno veselili, de so bili vsi cele pirhe dobili. Koliko je bilo vsih pirhov skup in koliko jih je vsak zmed njih dobil?

L. S.

Današnjimu listu je perložen list Nr. 9 perdján.

*) Gosp. Skopce bodo v Ameriko naše „Novice“ dobivali; po tem takim bodo prihodnjič dvoje, dolgo pot v Ameriko delale.

Shitni kup.	V Ljubljani		V Krajnju	
	5. Malifer-pana.		30. Roshni-zveta.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pshenize domazhe ..	—	—	1	27
1 » » banafhke ..	1	21	1	25
1 » Turfhize	1	4	1	5
1 » Šorfhize	—	—	1	6
1 » Rèshi	1	1	1	6
1 » Jezhmena	—	—	—	54
1 » Profa	—	—	1	10
1 » Ajde	—	51	—	54
1 » Ovfa	—	—	—	40